

"לדורות"

סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל שאלון לרישום קורות ניצול/ת השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית

וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

אנו מזימים לך מראש על הנכונות לשיתוף הפעולה.

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: שרון (שוורץ)	שם פרטי: דוד
------------------------	--------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

יש לרשום שמות ומקומות באותיות בדפוס (גם בלועזית) במקומות המסומנים

שם משפחה לפני המלחמה או בתקופתה: שוורץ	בלועזית Schwarz	שם נעורים:
שם פרטי לפני המלחמה או בתקופתה: דז'ו	בלועזית Dezider	מין: ז / נ תאריך לידה: 2.4.1922
מקום לידה (ישוב, מחוז): ולקיימאג'ר נאדמאדגר	בלועזית Welkimager	ארץ לידה: צ'כוסלובקיה
שם פרטי של האב: שמעון	שם פרטי ושם נעורים של האם: ברתה	
שם פרטי של האישה/הבעל (אם היה/תה נשוי/נשואה לפני המלחמה):	שם נעורים של האישה:	
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: נאדמאדגר	בלועזית	ארץ המגורים: צ'כוסלובקיה
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: תיכון וקולג'	מקצוע לפני המלחמה: חשמלאי	חבר בארגון או בתנועה: 'סודי התורה
מקומות מגורים בתקופת המלחמה (ישוב, מחוז, ארץ): נאדמאדגר שהייתה תחת שלטון הונגרי		
האם היית בגטאות? אילו ומתי? ב-19.3.1944 התחילו הגטאות		
האם היית במחנות? אילו ומתי? מחנה כפיה באנהיידה אוקטובר 1943 - חג מולד 1944		
מקום השחרור: גונצקירכן	תאריך השחרור: 5.5.1945	
האם שהית במחנה עקורים? שם המחנה?	לאן עברת/חזרת לאחר השחרור (ציין מקום)? נאדמאדגר	
מקומות/מחנות בדרך לארץ:	שנת עליה: 1949	שם האנייה (אם עלה בדרך הים): טרנסילבניה

אנא ספרי/י על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: משפחה, סביבה, ילדות ולימודים, עבודה, חברות בארגון): נא לכתוב בגוף ראשון

קהילת נאדמדגר הייתה אוכלוסיה של מגורשי וינה מן המאה ה-18. אבי יליד המקום ואמי ילידת מאטסדורף. בביתנו נשמרה המסורת והיינו שייכים ל"מתנגדים" לחסידות. בעיירה היה בית כנסת, התפילה הייתה נוסח אשכנז עפ"י החתם סופר. קהילה קטנה, שרוב רבניה עשו בה הסמכה לרבנות. היינו חקלאים עם אדמה של 50 הקטר (500 דונם). גידלנו דגנים, שעורה, חיטה וכותנה. למדתי, לפי רצוני, בבית ספר יהודי "יסודי תורה" בברטיסלבה. בבוקר למדנו לימודי קודש, ואחר הצהריים למדנו מקצועות כלליים. דיברנו שלוש שפות באופן רשמי-גרמנית, הונגרית וסלובקית.

נא ספרי/י על קורותיך בזמן המלחמה

(ציוני דרך: מעצר וגירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים ביוזנראט/תנועות נוער/מחתרת/פרטיזנים, השתתפות בבריחה/התנגדות/לחימה, האם אדם/ארגון יהודי/לא יהודי סייע באופן משמעותי להצלתך; בריחה/הגירה בכפייה, פינוי/אוווקאציה למרכז ברית המועצות):

כבר בשנת 1938 נכנסו המאדג'רים ולקחו את עסקי היהודים. רשמו את הרכוש שלנו והלאימו אותו. המשכנו לחיות מחסכונותינו. אחי המבוגר יותר נלקח לאזור ההונגרי של רומניה לאיסוף מוקשים ברוסיה. הוא הפיל עצמו בשבי ומת ברעב. הדבר נודע לי מקרוב מרוחק שהיה איתו, וגם ברשימות של המושל הדבר הופיע (זה קרה בשנת 1943). אותי גייסו לארגון בשם לבנטה, לעבודות כפיה עם טלאי צהוב. משם נשלחתי לתחנת כח בבאנהידה. הייתי מוציא פחם שרוף מן התנורים, ופעם אחת אפילו נכויתי מאוד. זה נמשך עד מרץ 1944, אז הגרמנים נכנסו להונגריה. הם התחילו לאסוף יהודים מנאדמאג'דר. לשם נשלחו יהודים ממקומות אחרים בסביבה. מנאדמאג'דר כולם נשלחו למקום איסוף דונהסרדה, ומשם לאושוויץ. במשלוח הזו היו גם הוריי ז"ל. מפעם לפעם חזרתי לחופשות ממחנה הכפיה וזכיתי לראות את הוריי. אני זוכר את הוריי אומרים שהם ישלימו עם הגורל שאלוהים מזמן להם, שכן הם כבר קראו בעיתונים על מה שקורה. באחת החופשות אמי מסרה לי תכשיטים ויהלומים, כדי שהם לא יגיעו לז'נדרמים. נשאתי עמי הכול תפור בכיס הפנימי של המעיל, עד שהעבירו אותי למטהאוזן באוסטריה. שם רעבתי וצעדתי על רגל בריאה אחת שנותרה לי. אסיר אחד הבחין שאני מניח תפילין, והוא החליף אותי מנת לחם בתרופה אנטי דלקתית שהייתה לו. התפילין שימשו ערובה ליממה שאקיים את הבטחתי. עברתי את כל הצעדות על קביים. בדרכי אל היעד שנקבע לנו במטהאוזן, בעת פחד על חיי, לשומר עלינו היה נשק והוא איים עליי שאזדרז. פעם כבר נתתי מתנה כלשהי. פעם אחרונה שהתעכבתי בין השיחים כדי להתפנות, הוא ויתר לי ואמר "שיילך איתנו יהודי אחד פחות". לא רחוק מבאנהידה הייתה קבוצת עובדי כפיה שהכרתי, דיברתי עם חבר שנברח יחד. הסתתרתי באורווה. בבוקר התברר שעוד יהודים הסתתרו שם. מן האורווה הזו היינו אוכלים בשר בכל השבוע. השתדלתי לא לבלוט מדי ולא להתפס. חייתי במסתור. זה היה בינואר 1945.

יום אחד ראיתי אחד מהקצונה הזוטרה מחפש את הבורחים. אימתי עליו שאהרוג אותו, ואשתו שהייתה איתה שכנעה אותו להסתלק. לפי החישוב הרוסים היו צריכים להגיע, אך לא הגיעו כי התעכבו בבית מרוח באחד הכפרים. בזמן הזה המאדג'רים לקחו אותנו ברגל, בצעדת מוות, למקום שנקרא שופרון. עברנו מחצית הונגריה ברגל, בדרך ראינו גוויות של נשים וילדים. בשופרון שמו אותנו באולם גדול, וקיבלנו יחס גרוע מאוד. למשל, בבוקר העירו אותנו בירות. משם הועברתי ברכבת לאוסטריה, לא רחוק מהגבול ההונגרי. שם הועסקתי בבניית בונקרים עבור הצבא הגרמני. גם גויים עובדי כפיה היו שם, והיינו מחליפים איתם סחורות. הרוסים בינתיים המשיכו להתקרב ואותנו המשיכו להצעיד ברגל. את החלשים והחולים הפרידו מאיתנו ורצחו אותם, כדי לא לבזבז עליהם זמן. כך הגענו למטהאוזן. פה הייתה קבלת פנים "מיוחדת"- שומר עם מקל היכה אותי על כך שעזרתי לאדם חלש לא להתמוטט.

במטהאוזן שיכנו אותנו באוהלי ענק וישנו על הרצפה. פה החלפתי את התרופה בפרוסת לחם, כשהמשכנו היה תפילין. אחר כך המשכנו לכיוון גונצקירכן באוסטריה. הצטופפנו באוהל ענק ללינת לילה. כל יום קיבלנו קצת לחם. אני פרסתי את הלחם שלי לכמה אנשים, בתור הפורס מאוד נהניתי מהפרורים שנותרו בנוסף לפת שלי. באוויר נשמעו כבר הדי התקרבות המשחררים, והצלב האדום נתן לכל אחד ממתק שוויצרי.

אנא ספרי/י על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(ציוני דרך: השחרור וחזרה הביתה, חיים אחרי המלחמה, בריחה, העפלה/ עליה):

יום אחד הגיעו החיילים האנגלים והגרמנים ברחו. קיבלנו מתוך מחסן האוכל כל מה שרצינו. חלק מהאסירים שילמו בחייהם על ההתנפלות על האוכל והזלילה. אני עזבתי את המקום מחשש שהמלחמה לא ממש נגמרה. באחד היישובים עצרתי ו"אימצתי" לי בית שיושביו ברחו ממנו. עד אותו יום, כל זמן שהייתי צריך להציל את חיי, אינרציית ההליכה לא כלתה ממני. אבל לאחר סוף המלחמה

אפסו כוחותיי לחלוטין. פה נוצר קשר עם נציגות צ'כית, ונלקחתי לבית חולים ליניץ ואושפזתי לכמה שבועות. אחר כך הובלתי לברטיסלבה וחוטאתי ע"י הסלובקים. משם הגעתי לעייה שלי. המשכתי לעבוד והאדמה הועברה על שמי. הבהמות נגנבו ונאלצתי לרכוש בהמות מכספי החוכרים שקיבלתי. בשנת 1946 התחתנתי עם אישה, שהוריה היו בעלי שדות וחנויות. אחות אשתי נפטרה כברגן בלזן. אשתי נלקחה לשבדיה ושם למדה עברית. הכרתי אותה עוד לפני המלחמה. בתי נולדה בסלובקיה, התחילה ללכת באוניה, ואשתי הייתה כבר בהריון עם ילדי השני. כשקמה מדינת ישראל, הגיע שליח מישראל לברטיסלבה, שקרא בפנינו את חזון העצמות היבשות. החלטתי להשאיר הכול בסלובקיה, לעלות לארץ, ועסקתי בפעילות ציונית לאיסוף כסף לכלי נשק לישראל. כמעט כל הקהילה החליטה לעלות לישראל.

נא ספרי על חייך בארץ

(ציוני דרך: לימודים/ תעסוקה, שירות צבאי, פעילות ציבורית או תרבותית, משפחה/ דורות המשך וכו'):

הגענו למעברת שער עליה בחיפה. לאשתי היה דוד בחיפה, והוא השאיר לנו מפתח לדירתו כי הוא נסע לעסקים. אני עבדתי אצל דודי בקרית אתא. עבדתי בתור חשמלאי בבניית שיכונים בקרית חיים. המעסיק שלי התפעל מהעבודה הדייקנית שלי. אחר כך התחלתי לעבוד בדואר ישראל בתור חשמלאי תקשורת. השלמתי לימודים באמצעות התכתבות עם חברה בריטית, וגידלתי שני ילדים. תחילה השלמתי את תעודת הבגרות שלי באנגלית כדי להתקבל ללימודים אלה. בבית הייתי מייצר כף חשמלית באופן ידני, במטרה למכור לסיטונאים. כך קניתי את הדיור הראשון שלי בקרית ביאליק. יש לי שני ילדים, נכדים ונינים. את שם המשפחה החלפתי בארץ ביוזמת בתי, כי לא רצינו עוד לשאת שם גרמני.